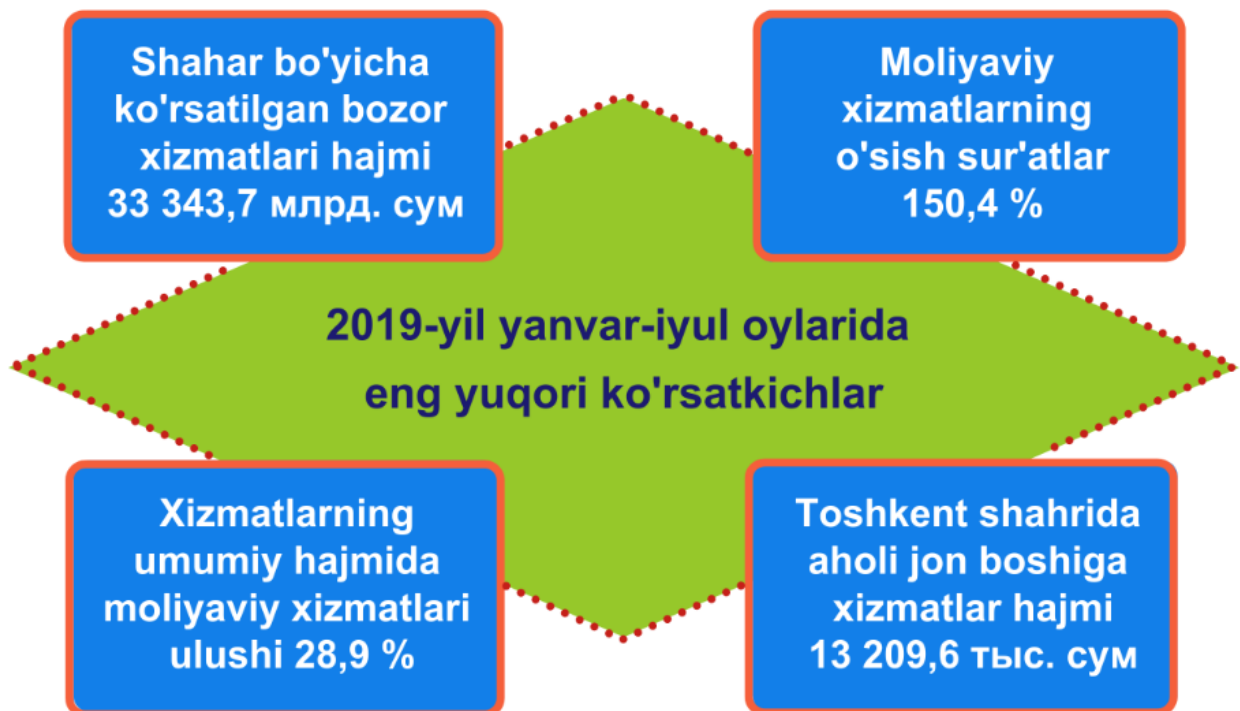

Xizmatlar sohasining rivojlanishi – amalga oshirilayotgan islohotlarning ko'zgidir

Bugungi kunda xizmatlar sohasi rivojlangan mamlakatlar iqtisodiyotida hal qiluvchi rol o'ynaydi. O'zbekistonda ba'zan uchinchi sektor deb ataluvchi xizmatlar sohasi mamlakat iqtisodiyotining jadal rivojlanayotgan tarmoqlaridan biri hisoblanadi.

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2019-yil yanvar–iyul oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 33 343,7 mlrd. so'mga teng bo'ldi. Uning nominal hajmi 6 736,3 mlrd. so'mga oshdi. Taqqoslama ekvivalentda o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish 16,1 % ni tashkil etdi.

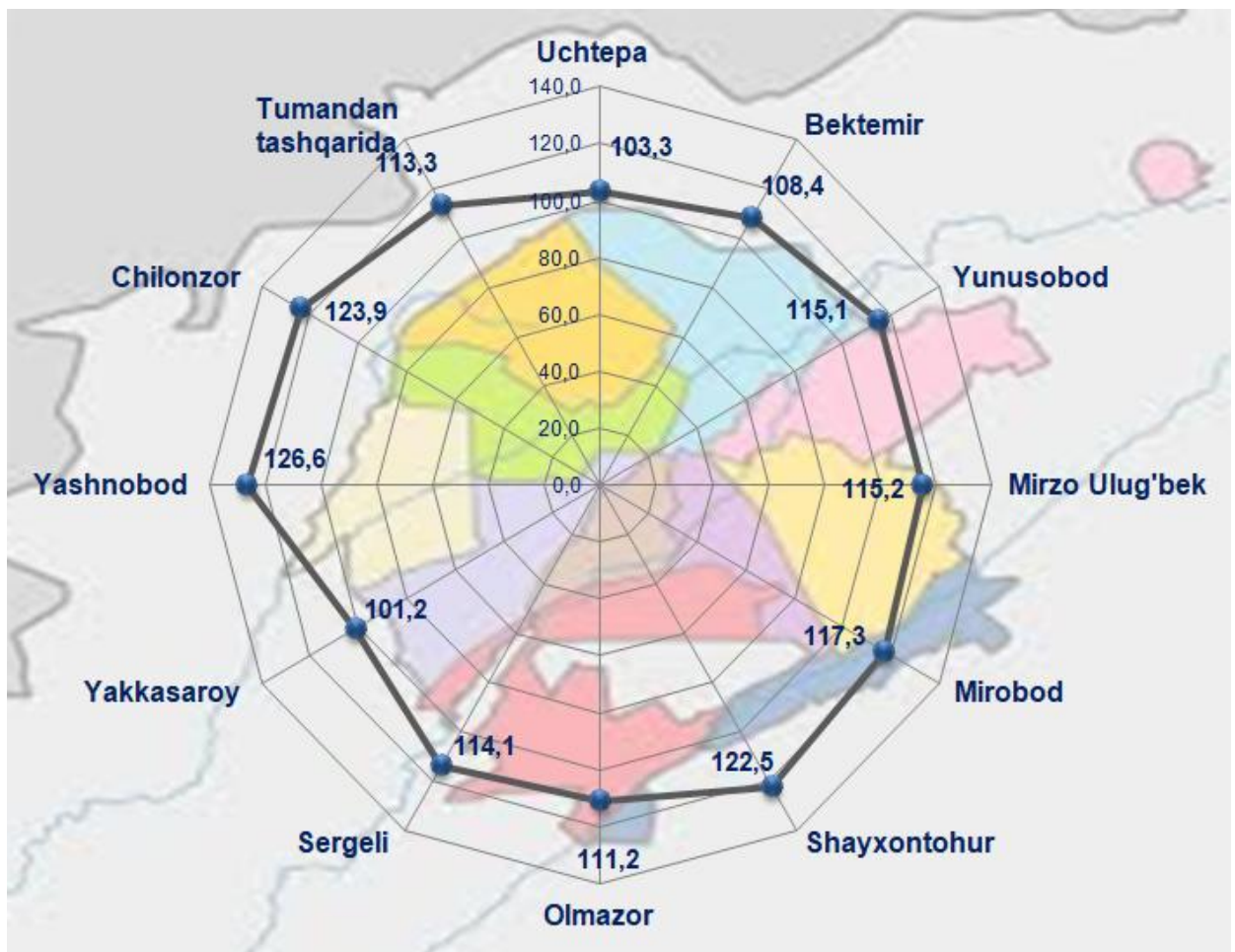
**2019-yil yanvar–iyul oylarida tumanlar bo'yicha
ko'rsatilgan xizmatlar hajmi**

	Hajmi, mird. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, %
Toshkent sh.	33 343,7	116,1
<i>tumanlar:</i>		
Bektemir	1 559,8	103,3
Mirzo Ulugbek	900,5	108,4
Mirobod	5 883,3	115,1
Olmazor	3 531,5	115,2
Sirgeli	5 073,4	117,3
Uchtepa	3 603,3	122,5
Chilonzor	1 729,7	111,2
Shayxontoxur	2 073,4	114,1
Yunusobod	2 012,6	101,2
Yakkasaroy	3 458,3	126,6
Yashnobod	3 320,0	123,9
Tumandan tashqari	197,9	113,3

2019-yil yanvar–iyul oylarida Yashnobod (126,6 %), Chilonzor (123,9 %), Shayxontoxur (122,5 %) tumanlari, etakchi o'rinni egalladi.

Tumanlar bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari

(2019-yil yanvar–iyul oylarida, %)

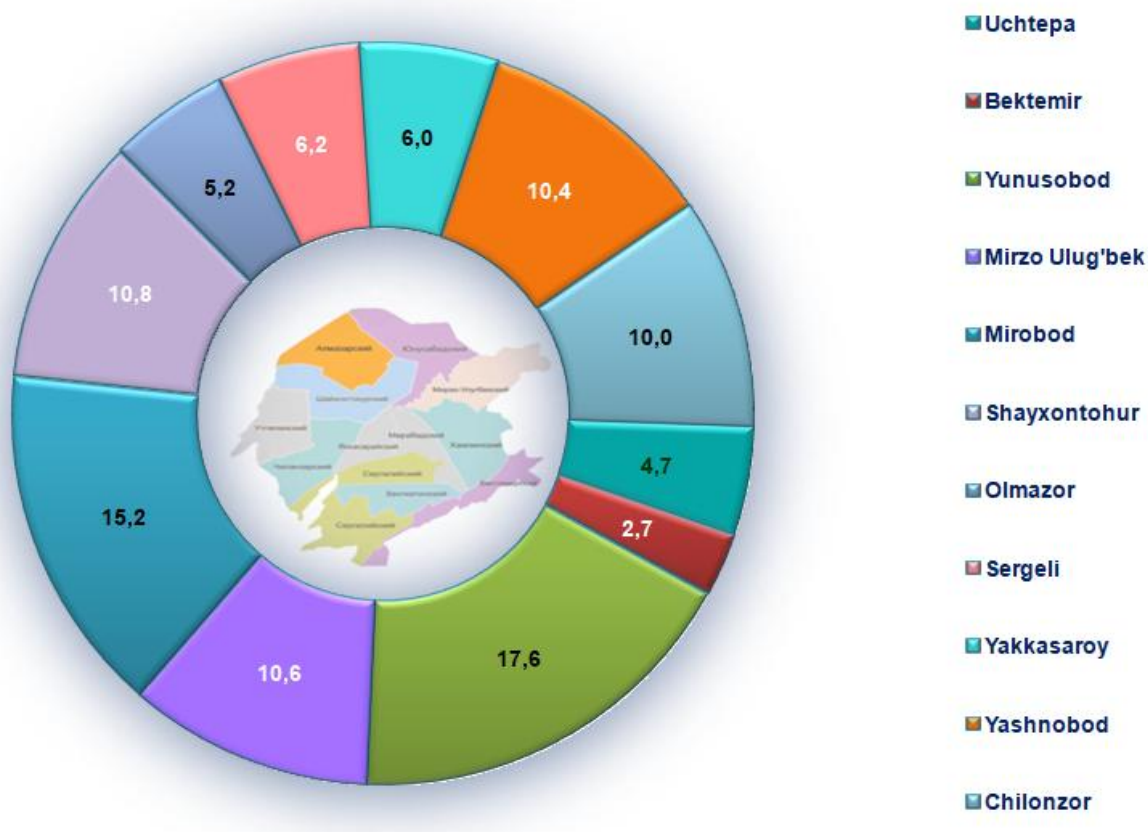
Zamonaviy O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish istiqbollari milliy va mahalliy manfaatlarni hisobga olgan holda respublikaning har bir iqtisodiy tumani va viloyatlarining barcha resurslaridan oqilona foydalanishiga bog'liqdir.

Yashnobod tumani xizmatlar sohasining yuqori o'sish sur'atlari, boshqa tumanlardan farqli ravishda, aholining real daromadlari yuqoriligi bilan bog'liq. Bundan tashqari, yakuniy iste'mol tovarlari ishlab chiqarish uchun infratuzilmani rivojlantirish, ushbu tumanda turli xil xizmat turlarini ko'paytirish uchun turtki hisoblanadi.

Xizmatlarning umumiy hajmida tumanlarning ulushi eng ahamiyatli bo'lib, eng katta ulush Yunusobod – 17,6 %. Shuningdek, Mirobod (15,2 %), Shayxontohur (10,8 %), Mirzo Ulug'bek (10,6 %) va Yashnobod (10,4 %) tumanlarida qayd etilgan.

**Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida
tumanlarning ulushi**

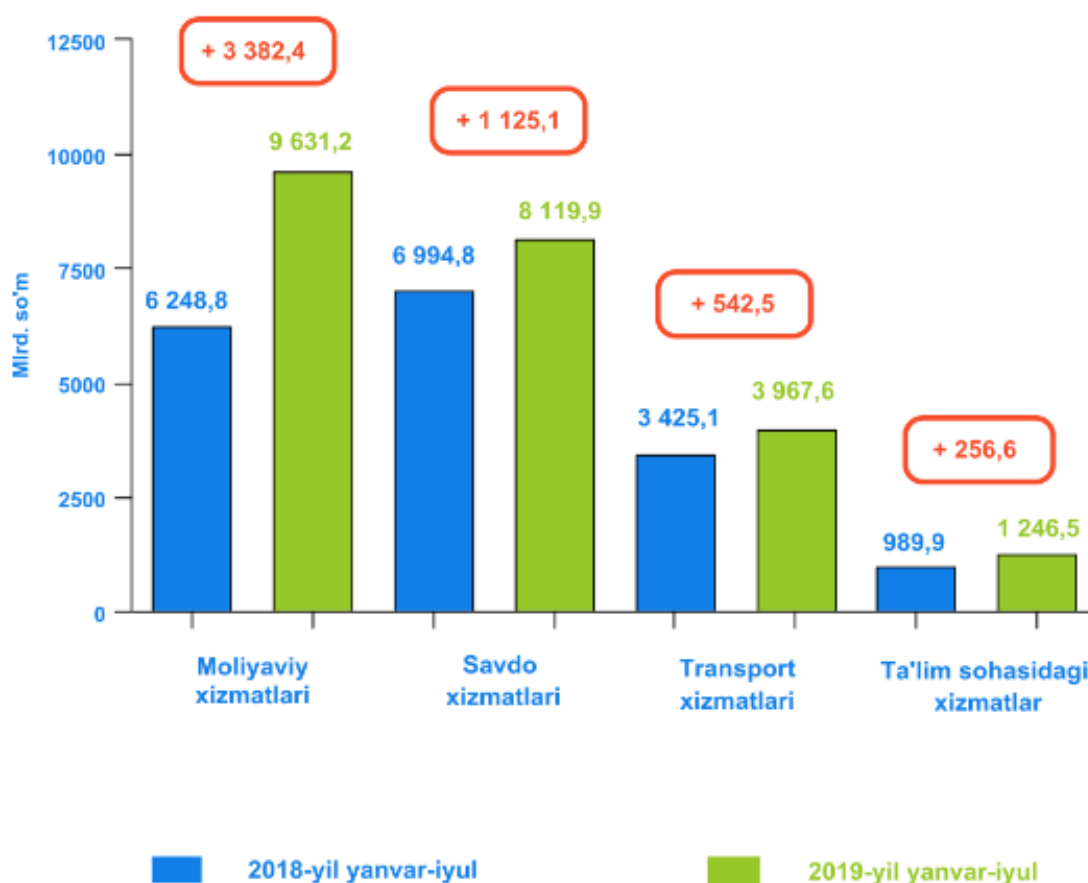
(2019-yil yanvar–iyul oylarida, %)

Xizmatlar sohasining eng past ko'rsatkichlari Bektemir (2,7 %), Uchtepa (4,7 %), Olmazor (5,2 %) tumanlarida qayd etildi.

2019 yil yanvar–iyul oylarida moliyaviy xizmatlar, savdo xizmatlari, transport va ta'lim sohasida xizmat hajmlarining ko'payishi qayt etildi.

**2018-yil yanvar–iyul oylariga nisbatan
ayrim xizmat turlari hajmining oshishi, mlrd. so'm**

Bunday hajmning oshishi bir qator omillarning ta'siri bilan izohlanishi mumkin, jumladan: Internet-sotish, yangi savdo markazlari, oziq-ovqat tashkilotlari, mehmonxonalarni ochish, ta'lim muassasalari xizmatlarini kengaytirish, ko'ngilochar industriyasida katta tanlov kabi yangi turdagi xizmatlar bozoriga chiqish.

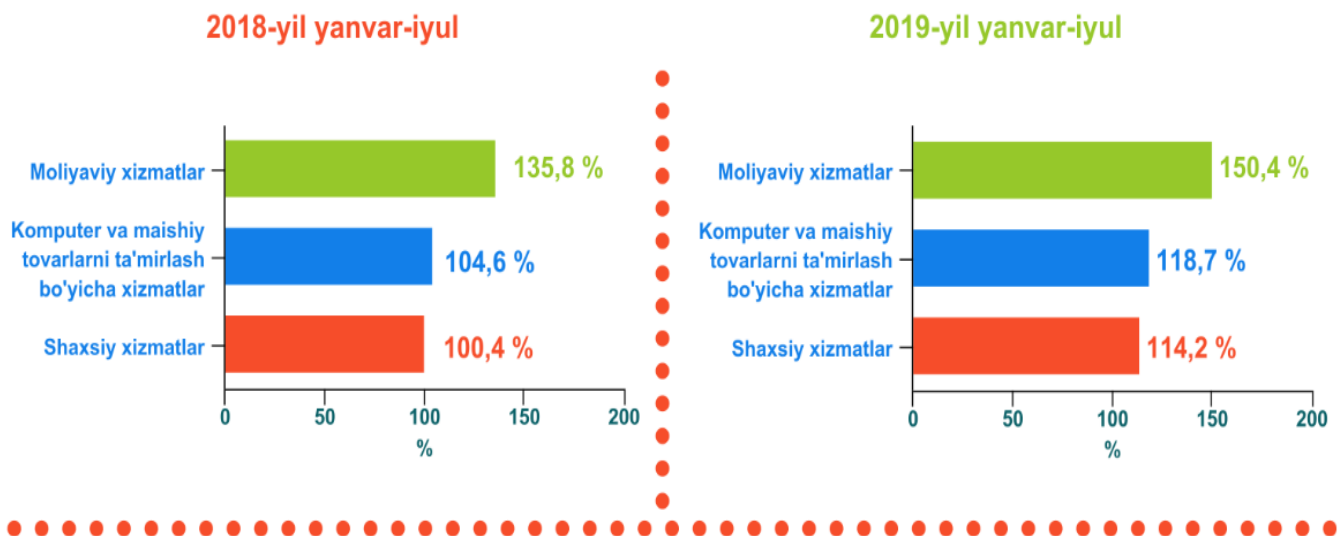
**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan
xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari***(2019-yil yanvar–iyul oylarida)*

	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, %
Xizmatlar - jami	33 343,7	116,1
<i>shu jumladan:</i>		
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	3 015,0	105,5
Moliyaviy xizmatlar	9 631,2	150,4
Transport xizmatlari	3 967,6	107,3
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	2 320,1	102,1
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	1 332,7	106,5
Savdo xizmatlari	8 119,9	104,4
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	1 473,4	106,5
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	1 246,5	106,8
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	642,1	109,4
Ijara xizmatlari	650,6	103,9
Kompyuter va ma'ishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	171,6	118,7
Shaxsiy xizmatlar	406,4	114,2
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	994,0	101,8
Boshqa xizmatlar	1 692,7	102,5

Bugungi kunda O'zbekiston moliya-bank tizimi barqaror bo'lib, qat'iy belgilangan xalqaro standartlarga javob beradi. So'nggi yillarda soddalashtirilgan kreditlash jarayoni tadbirkorlar va xorijiy investorlar uchun qulaylik yaratmoqda.

2019-yil yanvar–iyul oylarida moliyaviy xizmatlarning o'sish sur'ati 150,4 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, eng yuqori o'sish sur'atlari Kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar (118,7 %), shaxsiy xizmatlar (114,2 %) va sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlarda (109,4 %) qayd etildi.

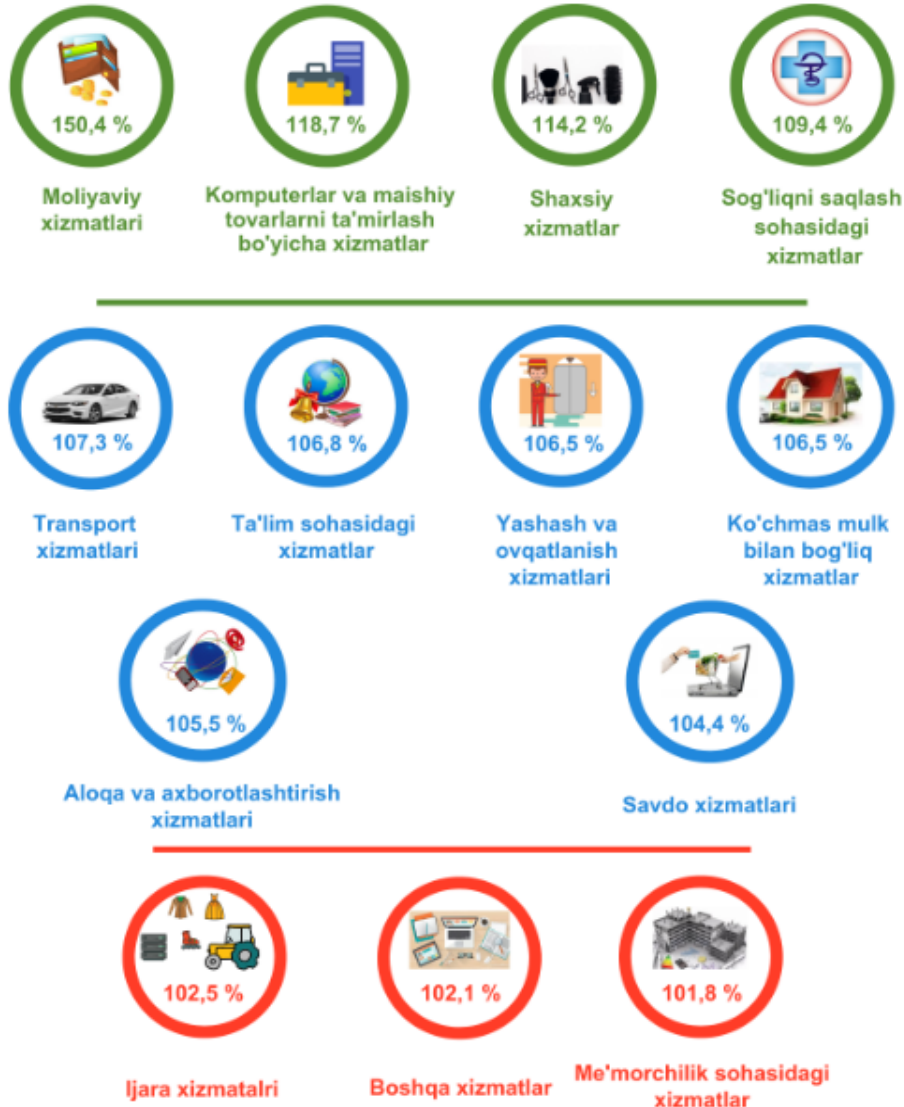
Ma'lumot uchun:

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari

(2019-yil yanvar-iyul oylarida, %)

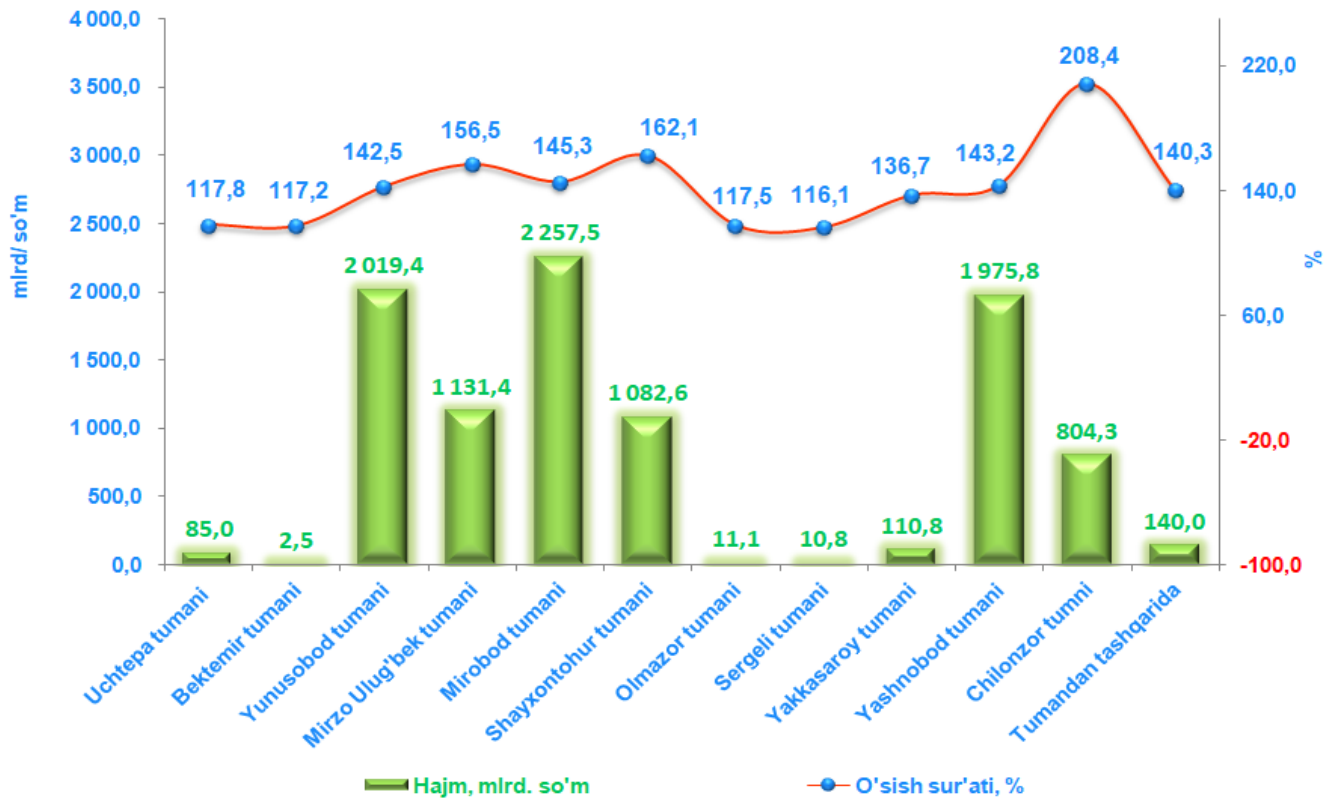

Respublikaning moliya-bank tizimini isloh qilish, erkinlashtirish va barqarorligini oshirish davlat siyosatining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Moliya-bank tizimini isloh qilishning dasturiy hujjatlarida alohida barqarorlikni ta'minlash, qo'shimcha investitsiyalarni jalb qilish, xalqaro standartlarga muvofiq faoliyatni yanada takomillashtirish, ko'rsatilayotgan moliyaviy xizmatlar hajmini yanada kengaytirish, shuningdek ushbu tizimga aholining ishonch darajasini oshirishga qaratilgan.

**Tumanlar kesimida moliyaviy xizmatlarning hajmi
va o'sish sur'atlari**

(2019-yil yanvar–iyul oylarida)

2019-yil yanvar–iyul oylarida moliyaviy xizmatlar hajmi 9 631,2 mlrd. so'mga teng bo'lib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 150,4 % ni tashkil etdi.

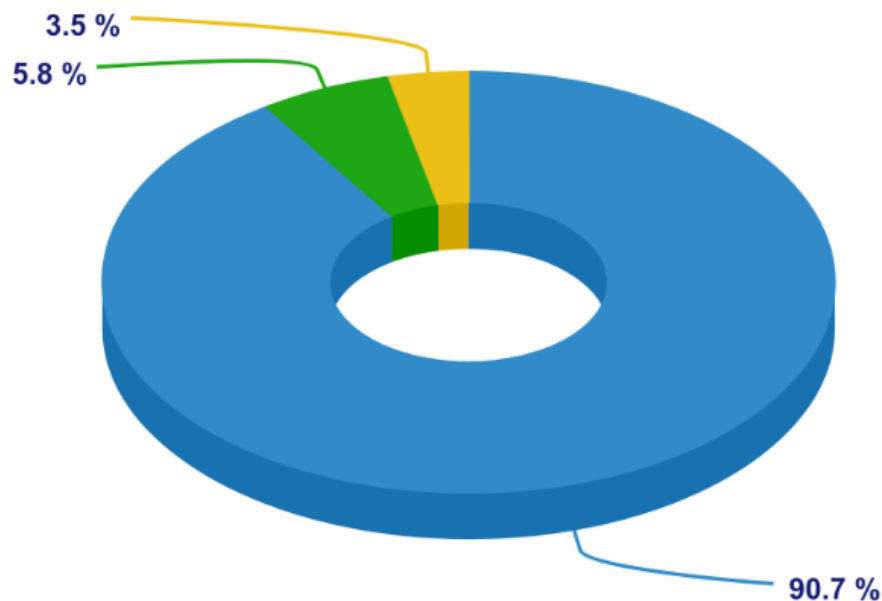
2018-yil yanvar–iyul oylariga nisbatan moliyaviy xizmatlarning o'sishi Chilonzor (2,1 marta), Shayxontohur (62,1 %), Mirzo Ulug'bek (56,5 %) va Mirobod (45,3 %) tumanlarida kuzatilmoqda.

Shu davr uchun boshqa tumanlarda nisbatan o'sish sur'atlari Sergeli (116,1 %), Bektemir (117,2 %) va Olmazor (117,5 %) tumanlarda sezilarli emas.

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi 90,6 % ni tashkil etadi.

Moliyaviy xizmatlarning tarkibi

(2019-yil yanvar–iyul oylarida, %)

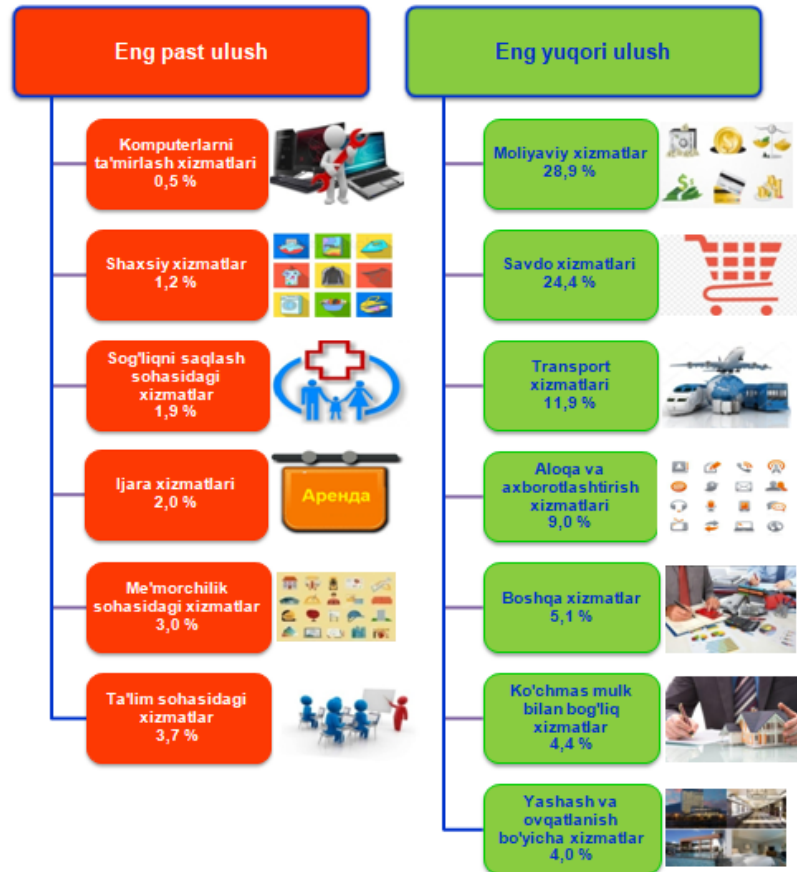
- Sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar
- Sugu'rta xizmatlari
- Yordamchi moliyaviy faoliyat

Joriy davrda, ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmidagi moliyaviy xizmatlarning ulushi 28,9 % ni tashkil etdi.

Shu bilan birga, eng katta ulush savdo xizmatlari (24,4 %), transport xizmatlar (11,9 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (9,0 %), ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlarda (4,4 %), shuningdek, yashash va ovqatlanish xizmatlari (4,0 %) kuzatildi.

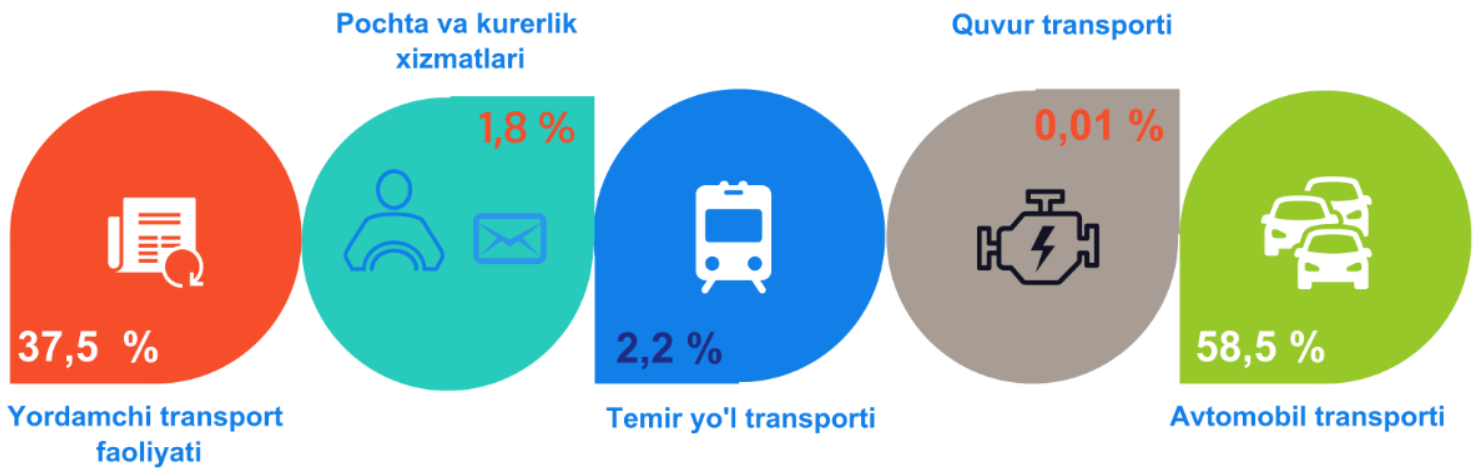
Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining tarkibi

(2019-yil yanvar–iyul oylarida, %)

Bugungi kunda O'zbekiston barcha yo'nalishlarda va transportning barcha turlarida yuklar va yo'lovchilarni tashishda mamlakatning ehtiyojlarini qondirish uchun noyob imkoniyatlarga va ulkan transport salohiyatiga ega.

Transport xizmatlari hajmining oshishi yuk va yo'lovchi tashish xizmatlariga bo'lgan talabning oshishi bilan bog'liq bo'lib, bu o'z navbatida turizm faoliyatini jadal rivojlantirish, savdo tarmog'ini kengaytirish, binolar va inshootlarni qurish va rekonstruksiya qilish bo'yicha loyihalarni davom etishi bilan bog'liq.

Transport turlari bo'yicha transport xizmatlari tarkibi*(2019-yil yanvar–iyul oylarida, %)*

Transport xizmatlarining eng katta ulushi avtomobil transportida yuk va yo'lovchilarni tashish bo'yicha xizmatlarga to'g'ri keladi. Bu transportning harakatchanligi hamda havo va temir yo'l transporti bilan solishtirganda xizmatlar narxining nisbatan arzonligi bilan izohlanadi.

Transport xizmatlari umumiy hajmida avtomobil transporti xizmatlarining ulushi 58,5 % ni tashkil etadi.

Bundan tashqari, saqlash va yordamchi transport xizmatlari 37,5 % tashkil qilgan bo'lsa, temir yo'l transporti orqali ko'rsatilgan xizmatlar – 2,2 %. Kurerlik va pochta faoliyati ulushi esa 1,8 % ga etdi. O'z navbatida quvur yo'li orqali ko'rsatilgan transport xizmatlari esa 0,01 % darajaga etgan.

Savdoning iqtisodiy mohiyati - ishlab chiqaruvchilardan iste'molchilarga sotish va sotib olish yo'li bilan tovarlarni sotishga vositachilik qilishdan iborat. Savdo, faoliyat sohasi sifatida pul muomalasi va mamlakatning moliyaviy tizimi bilan chambarchas bog'liq. Savdo orqali tovarlarning asosiy qismi ularni bank sohasiga muntazam ravishda tushib turadigan aholining pul daromadlariga almashtirish orqali sotiladi

2019-yil yanvar–iyul oylarida savdo xizmatlari hajmi 8 119,9 mlrd. so'mga teng bo'ldi. Ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi 24,4 % ni tashkil etdi.

Savdo xizmatlari

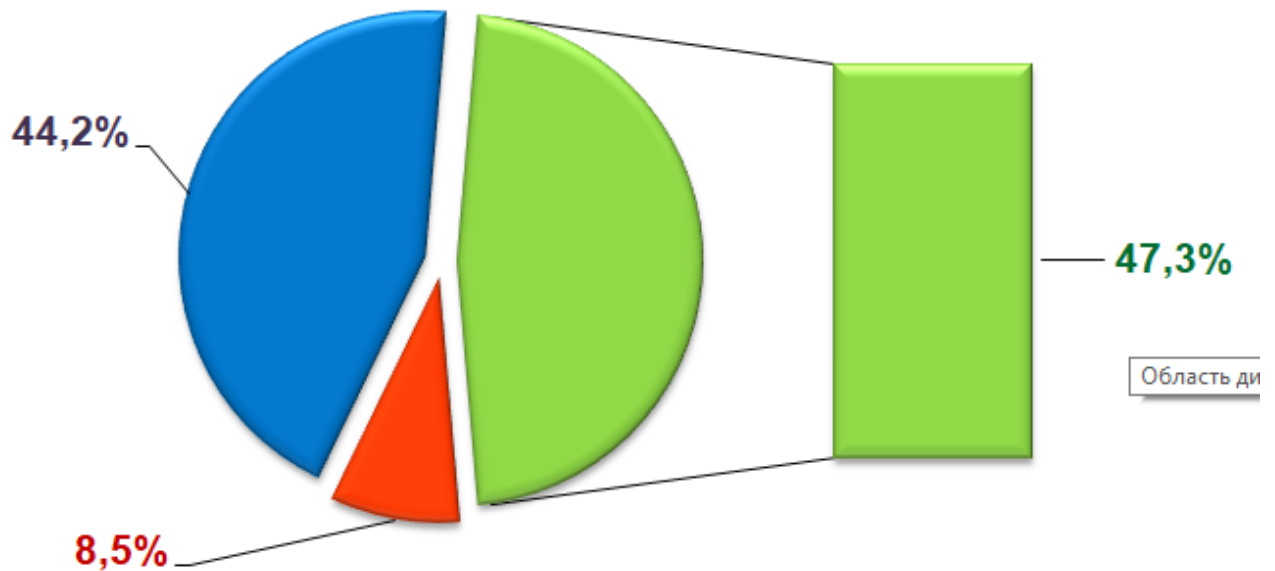

Ulgurji savdo xizmatlari umumiy savdo xizmatlari hajmining qariyb yarmini – 47,3 % ga to'g'ri keladi.

2019-yil yanvar–iyul oylarida chakana savdo xizmatlarining, avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari ulushi 44,2 % ga yetdi.

Savdo xizmatlarining tarkibi

(2019-yil yanvar–iyul oylarida, %)

■ **Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda**

■ **Avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo xizmatlari**

■ **Ulgurji savdo xizmatlari (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari)**

Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda savdo xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushi 8,5 % ni tashkil etdi.

Bugungi kunda jahon iqtisodiyotida jadal rivojlanib borayotgan sohalardan biri axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) hisoblanib, iqtisodiy o'sishni ta'minlovchi vosita sifatida boshqa tarmoqlardagi iqtisodiy jarayonlarni sezilarli darajada o'zgartirdi va mukammallashtirdi hamda ilm-fanga asoslangan yangi turdagi iqtisodiyotning shakllanishiga, inson intellektual mehnatining mahsuli bo'lgan axborot va mahsulotlari foydalanilishiga ta'sir ko'rsatib kelmoqda.

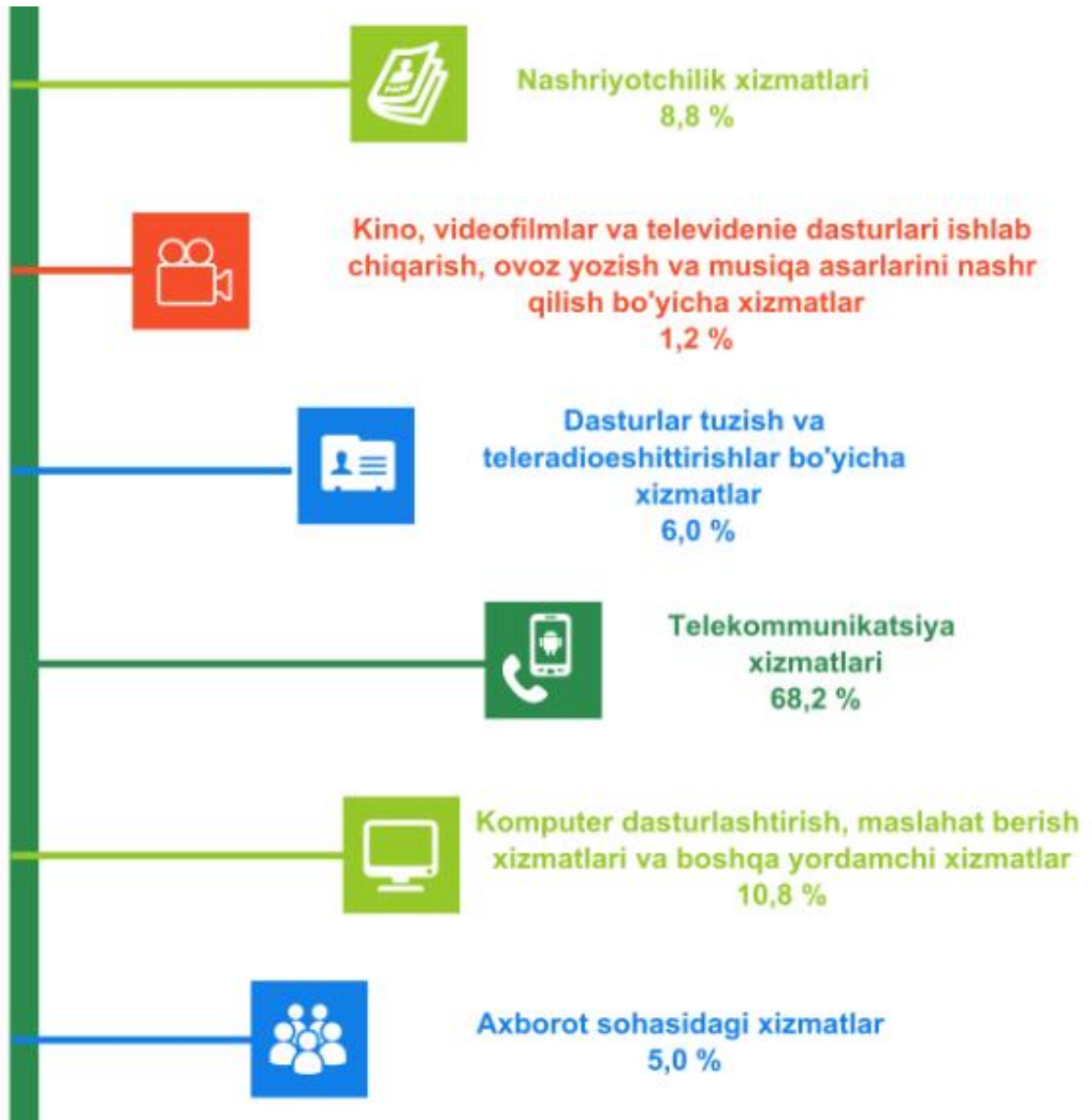
2019-yil yanvar–iyul oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 3 015,0mlrd. so'mga teng bo'ldi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan ushbu turdagi xizmatlarning o'sishi 5,5 % ga etdi.

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi 9,0 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet tarmog'i, yo'ldoshli aloqa xizmatlari va boshqalar) katta qismni egallab, uning ulushi 68,2 % ni tashkil etadi.

Bundan tashqari, joriy davrda aloqa va axborotlashtirish xizmatlari umumiy hajmida nashriyot xizmatlari 8,8 %, kompyuter dasturlashtirish, maslahat berish xizmatlari va boshqa yordamchi xizmatlar – 10,8 %, dasturlar tuzish va teleradioeshittirishlar bo'yicha xizmatlar – 6,0 %, axborot sohasidagi xizmatlar – 5,0 % ni tashkil etadi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi*(2019-yil yanvar–iyul oylarida, %)*

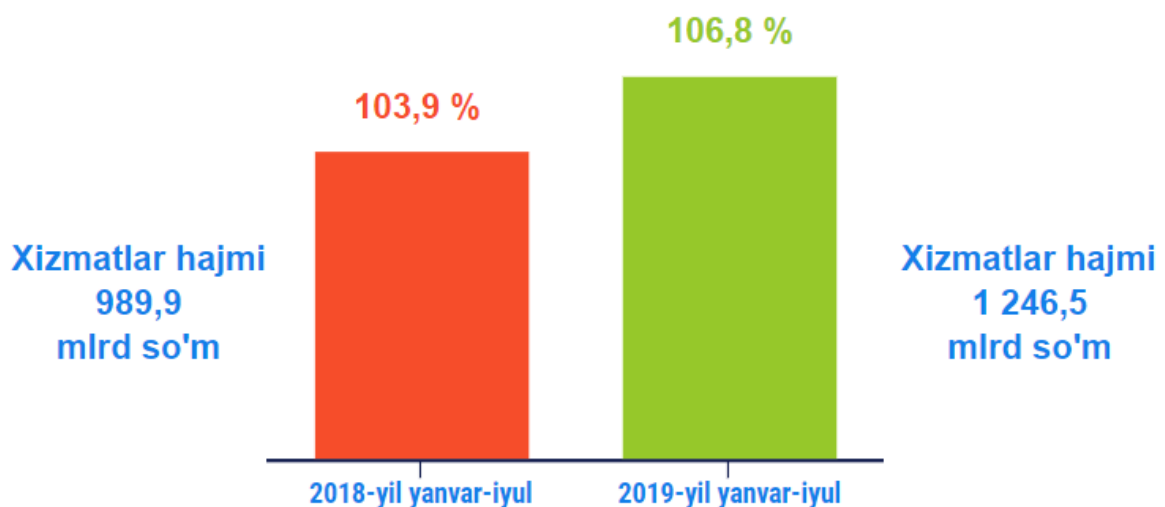
Televidenie dasturlari ishlab chiqarish, ovoz yozish va musiqa asarlarini nashr qilish bo'yicha xizmatlari aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining umumiy hajmida eng kam ulushni 1,2 % ni tashkil etadi.

Ma'lumki, fuqarolarni sifatli va arzon ta'lim bilan ta'minlash sezilarli darajada jamiyatning rivojlanishini va uning kelajagini belgilovchi vazifadir.

Mamlakatimizda bu soha nafaqat davlat siyosatining eng muhim va hal qiluvchi yo'nalishlaridan biri sifatida qaralibgina qolmay, balki ulkan yutuqlarni ham namoyish etmoqda.

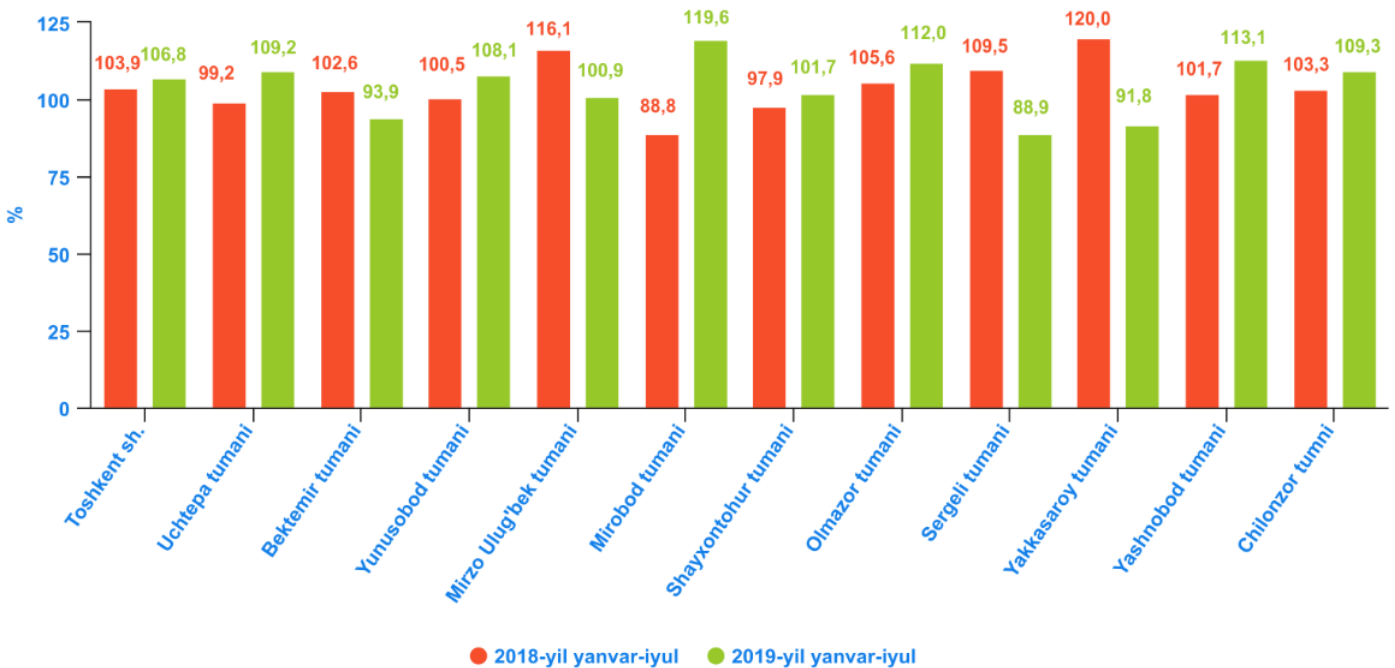
2019-yil yanvar–iyul oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 1 246,5 mlrd. so'mga yetib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish 6,8 % ni tashkil etdi.

Ta'lim sohasidagi xizmatlar ko'rsatkichlarini taqqoslanishi

Ta'lim sohasidagi xizmatlarning eng katta hajmi Mirzo Ulug'bek tumanida qayd etildi. 2019-yil yanvar–iyul oylarida 205,8 mlrd. so'mga yetdi. Buning sababi, ta'lim muassasalarining katta qismi bu erda joylashganligidir.

**Tumanlar kesimida ta'lim sohasidagi xizmatlarning
o'sish sur'atlarini taqqoslanishi, %**

Ta'lim sohasidagi xizmatlarning yuqori o'sish sur'ati Mirobod tumanida – 119,6 % ni tashkil etdi.

Bundan tashqari, ta'lim sohasidagi xizmatlarning eng yuqori o'sish sur'atlari Yashnobod (113,1 %), Olmazor (112,0 %), Chilonzor (109,3 %) va Uchtepa (109,2 %) tumanlarida qayd etildi.

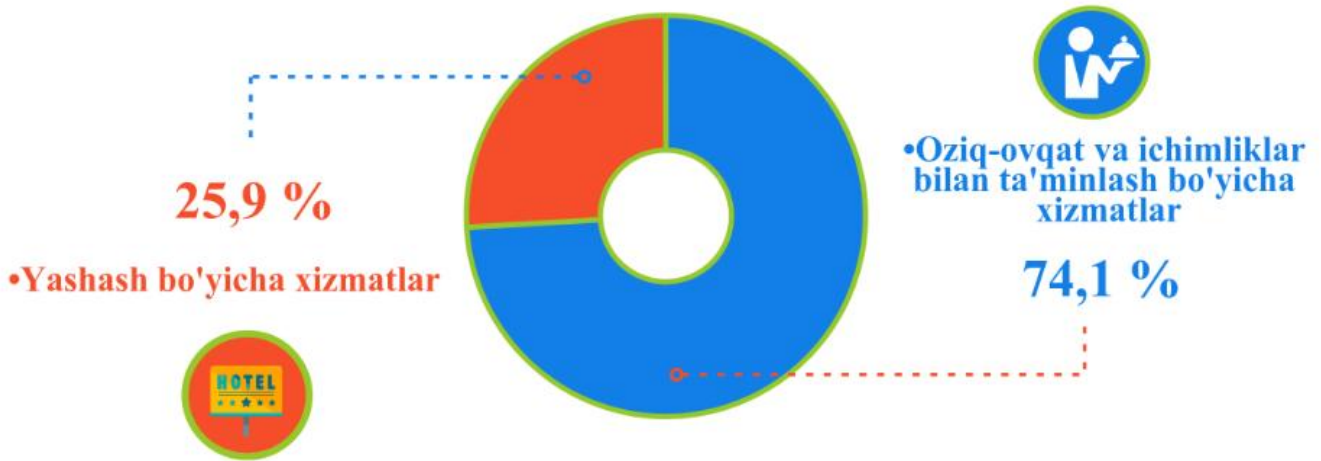
2019-yil yanvar-may oylarida eng past o'sish sur'ati Sergeli tumanida – 88,9 % qayd etildi.

2018-yil yanvar–iyul oylariga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati 6,5 % ga o'sdi, hajmi esa 243,4 mlrd. so'mga oshdi va 1 332,7 mlrd. so'mni tashkil etdi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlarning ulushi 74,1 % bilan ustunlik qiladi. Yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 25,9 % ni tashkil etdi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning tarkibi

(2019-yil yanvar–iyul oylarida , %)

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning eng yuqori hajmi Yunusobod tumanida 381,7 mlrd. so'mni tashkil etdi, 2018-yil yanvar–iyul oylariga nisbatan 72,6 mlrd. so'mga oshishi kuzatildi.

Bektemir esa eng kichik hajm – 11,7 mlrd. so'm qayd etildi. O'tgan yilga nisbatan bu hajm 2,6 mlrd. so'mga ko'paydi.

Tumanlar kesimida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmining taqqoslanishi

(2019-yil yanvar–iyul oylarida , mlrd. so'm)

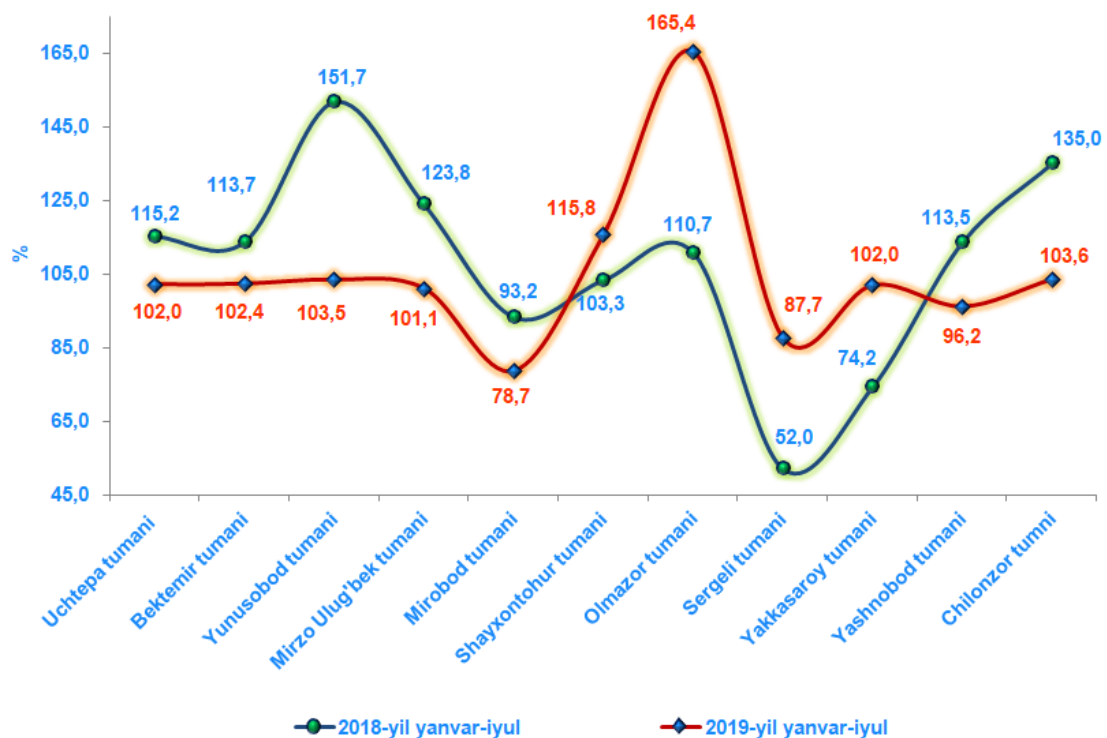

2017-2021 yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasiga muvofiq ijtimoiy himoya qilish va fuqarolar sog'lig'ini saqlash tizimini takomillashtirish O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlaridan biridir.

Respublikada sog'liqni saqlash tizimini isloh qilish chora-tadbirlarini amalga oshirish doirasida aholiga tibbiy yordam ko'rsatishning zamonaviy tizimini shakllantirishda ijobiy natijalarga erishishga muvaffaq bo'lindi.

2019-yil yanvar–iyul oylarida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi 642,1 mlrd. so'mga teng bo'ldi. O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 109,4 % ni tashkil etdi.

Tumanlar kesimida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlarning o'sish sur'atlari, %

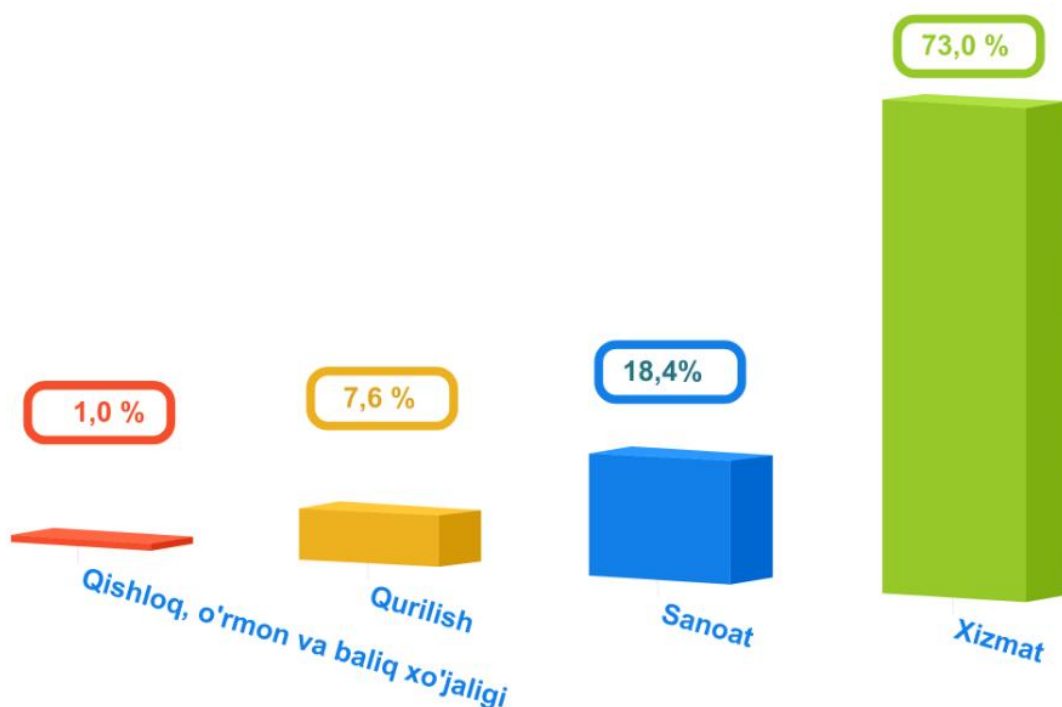

Bektemir tumanida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlarning umumiy xizmatlar hajmidagi eng kichik ulushi (0,7 %) bo'lishiga qaramasdan, ularning o'sishi 2,4 % ni tashkil etdi.

Shu bilan birga, yuqori o'sish sur'atlari Olmozor (165,4 %), Shayxontohur (115,8 %), Chilonzor (103,6 %) va Yunusobod (103,5 %) tumanlarda qayd etilgi.

2019-yil 1-avgust holatiga Toshkent shahrida jami faoliyat ko'rsatayotgan tashkilot va korxonalar soni 366,2 ming birlikga teng bo'ldi, ulardan 242,6 ming birligi xizmatlar sohasiga jalb qilingan, bu ularning umumiy sonining 66,3 % ni tashkil etdi.

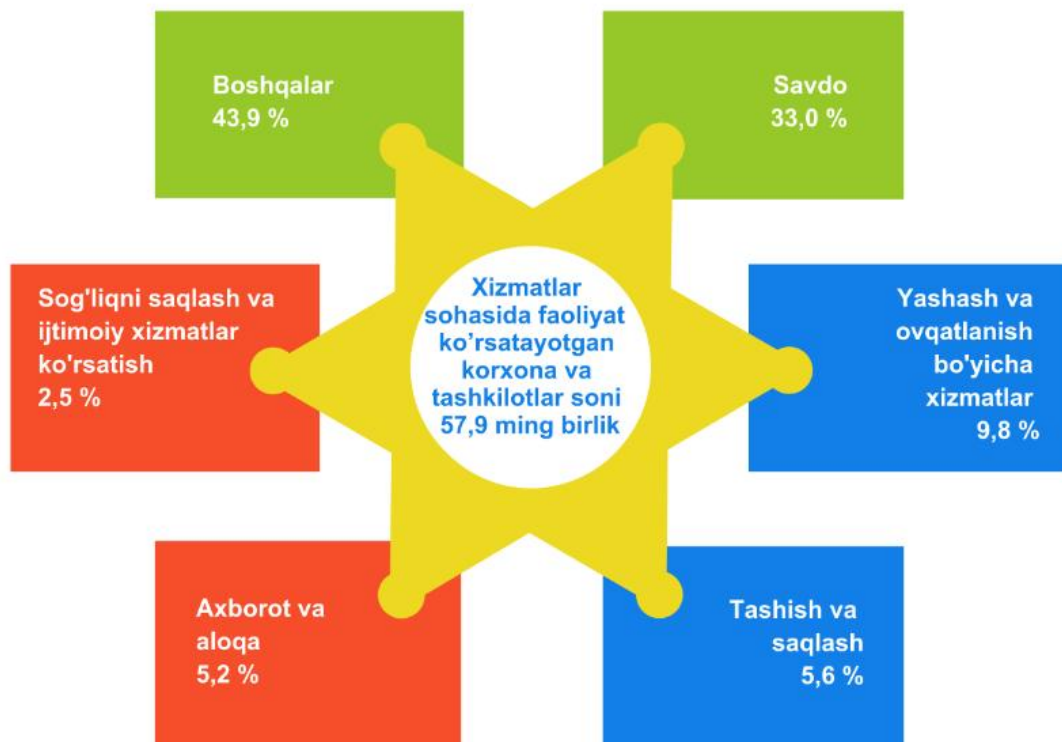
**2019-yil 1-avgust holatiga
korxonalar va tashkilotlarning umumiy sonida
xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotganlarining ulushi, %
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)**

2019-yil 1-avgust holatiga, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar tarkibida savdo faoliyati bilan shug'ullanuvchi korxonalar va tashkilotlar (33,0 %) yuqori ulushni egallaydi.

Yashash va ovqatlanish xizmatlarini ko'rsatuvchi korxonalar va tashkilotlarning ulushi 9,8 % ni tashkil etdi.

2019-yil 1-avgust holatiga xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha tarkibi, %
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

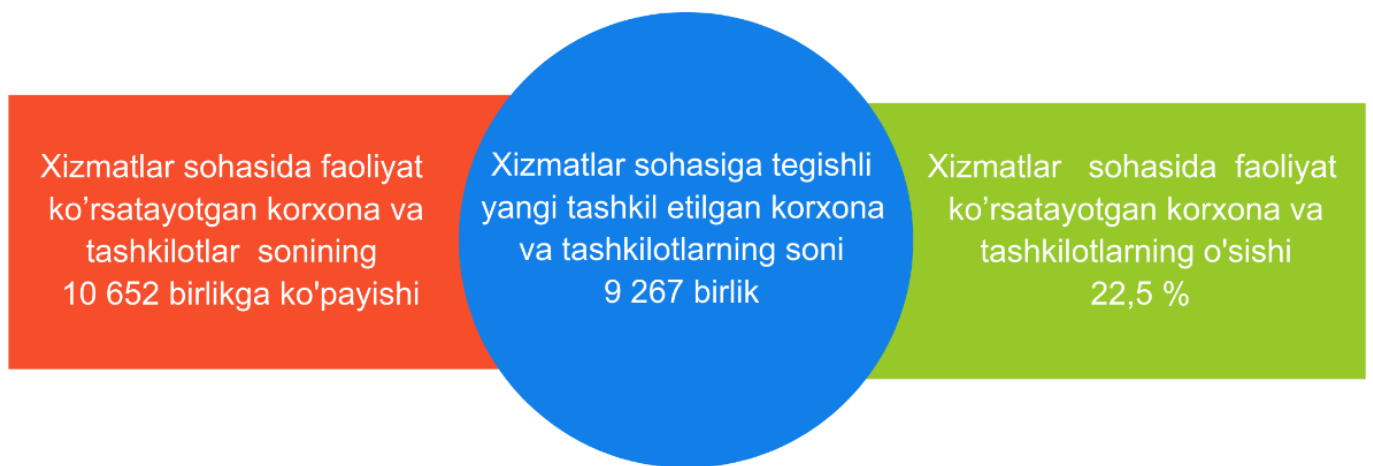

Tashish va saqlash faoliyati bilan shug'ullanuvchi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning xizmat ko'rsatish sohasidagi korxonalar va tashkilotlar umumiy sonidagi ulushi 5,6 % ni tashkil etdi.

Axborot faoliyati bilan shug'ullanuvchi va aloqa xizmatlarini ko'rsatuvchi korxonalar va tashkilotlarning ulushi 5,2 % ga teng bo'ldi.

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatuvchi korxonalar va tashkilotlarning ulushi 2,5 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining munosib turmush sifatini ta'minlash ko'rsatkichi hisoblanadi.

Xizmatlarning xilma-xilligi va yuqori sifati, odamlarning salomatligi va kayfiyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi, ishchilarning mehnat unumdorligini oshiradi, iste'mol xarajatlarini kamaytiradi, bo'sh vaqtni ko'payishiga inkon beradi va bo'sh vaqt samaradorligini oshiradi.

Xizmatlar sohasi statistikasi bo'limi

71-230-88-15